

השבת רבי נחמן מברסלב

לזכרון נצח מורינו ר' ישראל בער אודסר בן ר' אייזיק שלמה, זצ"ל

ובו תדבק ...

(אוצר היראה - אמונה, ל"ד)

כל זמן שלא זכה האדם לידע מי הוא הצדיק האמת שצריך להתקרב אליו ולהתדבק בו, אזי צריך להאמין ולהתדבק בכל הצדיקים, אף-על-פי שחולקין זה על זה; לא כמו הליצינים שאומרים, שמאחר שחולקים הצדיקים זה על זה, הוא שומע דברי שניהם וחולק על שניהם, כי זהו דברי ליצנות ונוגעין בכפירות, רחמנא לצלן; רק האמת הוא להפך, שצריך להאמין בכולם ולבלי להסתכל כלל על המחלוקת שביניהם, מאחר שכולם מזהירים אותנו לקיים תורת משה שבכתב ושבעל-פה, כי רק מהאנשים הכופרים ההולכים בדרכי החקירות הרוצים להטות מתורת משה ללמד חכמות חיצוניות וכו', מהן צריכין להתרחק בתכלית הריחוק.

אבל כל מי שמנהיג על-פי התורה כפי שמסרו לנו רבותינו הקדושים בגמרא ופוסקים וספרי יראים המיוסדים על פי דבריהם הקדושים, בהם צריכים להתדבק בכולם, כמו שכתוב: **ובו תדבק, ואמרו רבותינו ז"ל: הדבק בתלמידי-חכמים.**

וזה בחינת יום-טוב שני גליות, כי כמו שמחמירין מחמת ספק ועושין שני ימים טובים, כמו-כן צריכין מחמת ספק להתקרב לכל הצדיקים ההולכים על-פי התורה, כי קדושת יום-טוב הוא בחינת קדושת הצדיק כידוע (ועיין צדיק, אות ע"ה).

מי יתן והיה לבבם זה להם ליראה אותי ...

(אוצר היראה - התבודדות, מ"ח)

אמרו רבותינו ז"ל: **מי יתן והיה לבבם זה להם ליראה אותי** וכו'. אמר משה לישראל: **כפויי טובה** וכו' **בשעה שאמר הקדוש-ברוך-הוא לישראל 'מי יתן' וכו' היה להם לומר: תן אתה וכו', אף משה לא רמזה להם עד אחר ארבעים שנה וכו';** ומזה למדו, שאין אדם עומד על סוף דעתו של רבו עד ארבעים שנה, עיין שם ברש"י ותוספות.

ומכל זה מבואר כמה מזהירים רבותינו ז"ל על התבודדות, דהיינו לפרש שיחתו לפני ה' יתברך ולבקש מלפניו שיתן לנו יראת-שמים לבלתי נחטא, אף-על-פי שהכל בידי שמים חוץ מיראת-שמים, אף-על-פי-כן הכל בידו, וצריכין לבקש אותו יתברך דייקא על זה, וכמבואר שם במהרש"א. וכן מדברי רבותינו ז"ל הנוכרים צריכין ללמוד, כמה צריכין לעסוק בזה להבין סוף דעתם של רבותינו ז"ל, שהזהירו אותנו על זה, כי הבעל-דבר מחליש מאד דעת כל אחד ואחד כאילו לא עליו כוונת רבותינו ז"ל, לפי עכירת מעשיו וקשיות ערפו וכו'.

אבל באמת אינו כן, רק ה' יתברך רוצה שנבין בעצמנו סוף דעתו, שרצונו וחפצו שנבקש אותו תמיד: תן לנו אתה יתברך לב טוב וכשר ליראה את שמך! ועיין בתוספות שם, שמשה בעצמו לא שם לבו כל-כך לזה, כי לא היה צריך לזה, כי היה צדיק גדול; אבל ישראל, שלא היו במדרגה זו, היה להם ביותר לשום על לבם ולכוון דעת ה' יתברך, שיבקשו אותו שישמרם מעברות ושיתן להם יראת-שמים, בבחינת **'תן אתה'**.

והרי מבואר בתוספות הנ"ל הפך הדעת של קצת המהפכין את האמת, שאומרים שאין ראוי לעסוק בהתבודדות לפרש שיחתו לפניו יתברך, כי אם גדולי הצדיקים, אבל לא בני הנעורים, ובפרט אנשים מגושמים וכו'; והרי מבואר בתוספות הנ"ל ההפך ממש, שאדרבא משה רבנו לא היה צריך לזה כל-כך כי היה צדיק גדול, אבל על ישראל דייקא הקפיד מאד מאחר שידעו את מדרגתם, מחמת זה דייקא

היו צריכין להתחזק בהתבודדות ולהבין סוף דעתו של ה' יתברך, שאף-על-פי שהוא עצמו אומר **'מי יתן'**, שנראה מזה שאין הדבר בידו כביכול, כמו שאמרו רבותינו ז"ל: הכל בידי שמים חוץ מיראת-שמים, אף-על-פי-כן רצונו שנבקש אותו: **תן אתה!** שזה עניין ההתבודדות לפרש שיחתו בינו לבין קונו ולהתחנן ולבקש מלפניו על נפשו, שיתן לו ברחמי יראת-שמים לבל יחטא עוד.

כי באמת לאמתו הכל בידו יתברך, כמו שכמה פסוקים ומאמרי רבותינו ז"ל מורים על זה, רק שרצונו יתברך דייקא לבקש אותו על זה. וזה בעצמו כוונת **מי יתן והיה לבבם זה**, היינו שיישימו לבם היטב לזה, לבקש ולהתחנן מלפניו יתברך תמיד על זה, ולומר **תן אתה וכו'**, ואז בודאי יזכה אותם ה' יתברך ליראת-שמים ולכל-טוב. עיין בדף הסמוך להלכות שבת.

סיפור

(סיפורים - השמטות, כ"ה)

רבי שמואל אייזיק ראה פעם, אליהו הנביא רץ. ואמר לו: **להיכן רץ?** והשיב לו: **להלב של העולם.** ושאל אותו: **מי הוא הלב של העולם?** והשיב לו: **חסידי ברסלב, שהם הלב של העולם.** ועוד פעם אחת ראה אותו רץ, ושאלו: **להיכן רץ?** והשיב לו: **לחסידי ברסלב, שהם תמיד שמחים.**

צדקה וחסד

(אוצר היראה - צדקה וגמילות חסדים, ל')

אמרו רבותינו ז"ל, שקולה צדקה ככל התורה כולה. וכל התורה נקראת בשם צדקה, כמו שנאמר **וצדקה תהיה לנו וכו'**,

חיי מוהר"ן

(תקני"ג - המשך)

§ וכן הפליג מאד מאד בקדושת הרב הקדוש רבי מיכל זכר צדיק לברכה, ובקדושת הרב הקדוש רבי אברהם קליסקיר זכרונו לברכה, ובקדושת הרב הקדוש רבי מנחם מנדל זכרונו לברכה מויטפסק, ובקדושת הרב רבי נחום זכרונו לברכה, ובקדושת הרב רבי שלום זכרונו לברכה וכן בקדושת שאר תלמידי המגיד זכרונו לברכה, ובקדושת תלמידי תלמידי זכרונו לברכה כגון הרב הקדוש מנסכיו והרב הקדוש מאליק, והרב המגיד הקדוש מקאזניץ והרב הקדוש מלאנצט ולובלין, וכן עוד מה שנודע לנו מה שהפליג בקדושת שאר צדיקים עוד כמה וכמה, ועל כל אחד אמר הפלגות ושבחים אחרים כל אחד לפי בחינתו ומדרגתו. ואין צריך לומר מה שהפליג במעלת קדושת הצדיקים שהם נכדי הבעל-שם-טוב זכרונו לברכה, כגון הרב הקדוש רבי איציק מטיטיאב זכרונו לברכה, והרב הקדוש מסדילקאב והרב הקדוש רבי ברוך זכרונו לברכה. ואין כאן מקום לבאר בפרטיות מה ששמעו ממנו זכרונו לברכה בעניין כל צדיק וצדיק מכל הצדיקים הנ"ל, והרוב נשכח מאתנו (ואולי יבאר עוד במקום אחר אם ירצה ה').

מכתב

(מספר אבי הנחל - מכתב י"א)

ב"ה, א' דחומ"פ ט"ז ניסן תש"ך.
 תל אביב.
 § אחי יקירי וחביבי כנפשי, שלום וחיים טובים וארוכים.
 § מכתבו קבלתי זה עתה... והיה לי לשמחה רבה. תשואות חן לכבודו. ישלם ה' פעלו ויושיעו שיוסיף עוד כהנה וכהנה לחטוף טוב מתוך הגהינם של זה העולם המלא מרירות ומכאובות, כי רק זה נשאר להאדם, ושכרו לא יקופח, וצדקתו תעמוד לעד. עיני תלויות אל ה', שיהיו נצמחים מזה הפירות הטובים שאנו מחכים להם להחיותנו, שהם נעימות ידידות עריבות מתיקות התנוצצות אלקותו יתברך, שהמשיך רבינו הקדוש והנורא בעולם גם בדור היתום הזה בשפל מצבנו זה.
 § אשרי הזוכה להתקרב אליו ולילך בדרכיו באמת. ברוך אלקינו שבראנו לכבודו והבדילנו מן התועים וכו'. אהבו הנאמן באמת וכו', בברכת חג כשר ושמן.

ישראל דב אודסר.

בגלות גדולה ומרה מאד זה כמה שנים, מיום היותי על האדמה עד היום הזה, ואיני זוכה עדיין לרחם על עצמי, להוציא לאור תעלומות והסתרת הטוב שבי הכבוש בגלות, ואיני זוכה להזכיר את עצמי היטב, היכן אני בעולם, ואיני יודע מה לעשות, באיזה דרך ומנוס אזכה לגלות הטוב שיש בי.

◆ **אנא ה', שומע תפלה, שומע צעקה, שומע אנחה, שמע קול תפלתנו ברחמים ומלא בקשתנו למענך ולא למעננו, שנזכה לתן צדקה הרבה לעניים הגונים ולצדיקים אמתיים שבדור הזה, ועל-ידי-זה נזכה להזכיר את הטוב הכבוש בגלות, ובפרט הטוב הכבוש אצל בגלות גדול, שזיכור את מעלתו הגדולה ויתעורר באמת ויתגבר על הרע, עד שאזכה להכניע ולשבר ולגרש את הרע ממני לגמרי, ואזכה לשוב בתשובה שלמה לפניך באמת, חיש קל מהרה.**

אחים יקרים

תרמו נא בעין יפה

למען קיום הוצאת העלון

בכל סניפי הדואר

ח-ן 7-2255-89

ארץ ישראל

(לקוטי עצות, ט')

⊙ עיקר קדושת ארץ-ישראל הוא בחינת קדושת הדעת, כמאמר רבותינו ז"ל: **אזכור דארץ-ישראל מחכים**. והדעת והמוחין הם בחינת אכילת מצה, שהוא בחינת קדושת המחשבה ומוחין גדולים, הפך בחינת חמץ ב-[אות] ח', שהוא בחינת חימוץ המוח במחשבות זרות, חס ושלום.
 ⊙ וזה בחינת כל המצוות התלויות בארץ שהם בעיני אכילה, כי על-ידי-זה מוציאים האכילה מבחינת אכילת חמץ לאכילת מצה, כי הדעת והמוח הוא כפי האכילה. ומחמת שעיקר החלוק בין חמץ למצה הוא בין חת להא, על-כן קנה אברהם נחלתו הראשונה בארץ-ישראל מאת בני-חת, ועיקר הבטחת ארץ-ישראל לאברהם היה בעת שקראו אברהם בהא [מאברם לאברהם], כי זה עיקר קדושת ארץ-ישראל, בחינת דעת ומוחין זכים, שהם בחינת שמשברין קנה החת של חמץ ונעשה הא (הלכות בציעת הפת, הלכה ג').

ועיקר שם הצדיק על שם צדקה בחינת **צדיק חונן ונותן**, כי הצדיק ממשיך כל הצדקות בעולם, כי הוא מצדיק ומזכה את ישראל ומטה לבם לה' יתברך שיתנו צדקה, ושיוקיימו כל התורה שנקראת צדקה, והוא מקבל כל הצדקות ומשפיע אותם לכנסת ישראל, וממשיך כל ההשפעות והברכות לישראל, ואצל כל מי שמקבל הוא נותן ומשפיע לו ביותר. ועל כן הוא הבעל צדקה האמתי.

עצות

(לקוטי עצות - צדקה, ד"ו)

⊕ על-ידי צדקה לצדיקים אמתיים ועניים הגונים, על ידי זה נעשים גרים, ועל ידי זה משלימין השכל וזוכין לראות אור הצדיקים, ועל ידי זה זוכין ליראה ואהבה.

⊕ הצדקה שנותן לצדיקים אמתיים ועניים הגונים נחשב כאילו נתן לכמה וכמה נפשות מישראל.

⊕ על-ידי צדקה הנ"ל, הוא מזכיר את הטוב הכבוש בין האומות, היינו ניצוצי נשמות ישראל שנפלו בגלות, ומחמת אריכת הזמן של הגלויות שכחו מעלתם. אבל על-ידי צדקה הנ"ל הם זוכרים את עצמן, איך נפלו משמים לארץ, ומתחילים לרחם על עצמן ולהתגעגע, כי הלא הם למעלה מכל העולמות, כי **ישראל עלה במחשבה תחילה**, והקדוש ברוך הוא נמלך בנשמות ישראל בבריאת העולם, ועתה הם כבושים בגלות כזה, ויכולים לילך לכליון והפסד חס ושלום. ומחמת זה שזוכרים כל זה, הם שבים וחוזרים אל הקדושה. ומזה ממילא יוכל כל אדם להבין בעצמו, כמה וכמה הוא בעצמו צריך לרחם על עצמו, כשיזכור גודל מעלתו בשרשו, ויאמר בלבו: **הלא אני מזרע ישראל שהם למעלה מכל העולמות וכו' כנ"ל, ואיך אני מוטל עתה**, וחס ושלום חס ושלום, מי יודע מה יהיה להלן בימים הבאים, כי הלא הבעל דבר רוצה לכלות אותו חס ושלום, ועל ידי זה ירחם על עצמו וישתדל לשוב לה' יתברך.

תפילה

(לקוטי תפילות א', י"ז)

◆ **זוכני ברחמיך הרבים, לתן צדקה הרבה לעניים מהוגנים הרבה ולצדיקי אמת, למען נזכה להכלל בנפשות רבים של בני ישראל עמך, ועל-ידי זה תזכני ברחמיך הרבים, שנזכה לגלות ולהאיר את הטוב הכבוש בנו. כי אתה ידעת את עוצם יפי קדושת הטוב הכבוש אצלי**